

SCI-CONF.COM.UA

**SCIENCE, INNOVATIONS AND
EDUCATION: PROBLEMS
AND PROSPECTS**

**PROCEEDINGS OF X INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 4-6, 2022**

**TOKYO
2022**

SCIENCE, INNOVATIONS AND EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS

Proceedings of X International Scientific and Practical Conference

Tokyo, Japan

4-6 May 2022

Tokyo, Japan

2022

UDC 001.1

The 10th International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects” (May 4-6, 2022) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. 624 p.

ISBN 978-4-9783419-3-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine Science, innovations and education: problems and prospects. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-innovations-and-education-problems-and-prospects-4-6-maya-2022-goda-tokio-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: tokyo@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 CPN Publishing Group ®

©2022 Authors of the articles

36. *Нетилько С. А.* 215
ВИЗНАЧЕННЯ ГЛИБИНИ ЗОБРАЖЕННЯ
37. *Турик О. Р.* 220
ПОРІВНЯННЯ МОДЕЛЕЙ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ
СТВОРЕННЯ ВЕКТОРА ОЗНАК ЗОБРАЖЕННЯ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

38. *Gorodetskyi V. G., Dubovyk V. G., Listovshchyk L. K., Polishchuk V. O.* 225
INVESTIGATION OF THE HYDRAULIC HAMMER MODEL

GEOGRAPHICAL SCIENCES

39. *Манько А. М., Процюк В. О.* 228
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО
ТУРИЗМУ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
40. *Рибалова О. В., Романчук Д. І.* 239
КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ЯКІСНОГО СТАНУ ҐРУНТІВ ТА
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ARCHITECTURE

41. *Сусла В. В.* 246
ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ПОДІЛЬСЬКОГО НАРОДНОГО
ЖИТЛА В СУЧАСНОМУ ІНТЕР'ЄРІ
42. *Баран І. В., Мер'є О. В.* 252
СЕЦЕСІЙНІ КОВАНІ ОГОРОДЖЕННЯ В АРХІТЕКТУРІ
ТЕРНОПОЛЯ КІНЦЯ ХІХ – ПЕРШОЇ ЧВЕРТІ ХХ СТОРІЧ
43. *Штанько Д. С., Литвин О. Є.* 259
ПІДЗЕМНИЙ ПАРКУВАЛЬНИЙ ПРОСТІР ЯК ЧАСТИНА
ІНФРАСТРУКТУРИ

ASTRONOMY

44. *Vidmachenko A. P., Steklov A. F.* 265
FEATURES OF THE ATMOSPHERE OF SATURN'S MOON TITAN

PEDAGOGICAL SCIENCES

45. *Chubar V. V.* 276
OPTIMIZATION OF THE ORGANIZATION OF PROFESSIONAL
EDUCATION OF SENIOR STUDENTS OF TECHNOLOGIES OF
TRANSFORMATIVE ACTIVITY
46. *Romanchuk N.* 287
PECULIARITIES OF IMPLEMENTATION OF MODERN
EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF
TEACHING MATHEMATICAL DISCIPLINES IN HIGHER
TECHNICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

GEOGRAPHICAL SCIENCES

УДК 911.3

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Манько Андрій Михайлович

кандидат географічних наук, доцент,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
Львів, Україна

Процюк Вадим Олегович

студент магістр,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
Львів, Україна

Анотація. Розглядаються перспективи розвитку спортивно-оздоровчого туризму в Чернівецькій області.

На ринку туристичних послуг області працює 156 туристичних організацій. З одинадцяти районів області в шістьох спортивно-оздоровчий туризм розвивається досить стрімко: Вижницький, Кіцманський, Новоселицький, Путильський, Сторожинецький і Хотинський.

В процесі дослідження розроблено низку запитань для опитування та проведено анкетування 365 респондентів. У склад респондентів долучалися учасники усіх видів туристичної діяльності Чернівецької області: туристи, що є членами різних туристичних клубів, учасники стихійних походів, члени стихійних колективів при молодіжних організаціях, при закладах освіти. Також в опитуванні взяли участь працівники обласного управління туризму, а також керівники туристичних клубів, їх заступники, президенти та члени президій Чернівецької обласної та міської федерацій спортивного туризму.

Ключові слова: туризм, природні ресурси, спортивно-оздоровчий туризм, туристична інфраструктура, інвестиції, Чернівецька область.

Постановка проблеми. Виконаний статистичний аналіз результатів опитування за пропонованою системою запитань визначив, що респонденти єдині у думці щодо складності ситуації з фінансуванням та матеріально-технічним забезпеченням туризму, в тому числі і спортивно-оздоровчого. Визначено недосконалість структури та змісту підготовки професійних кадрів, недосконалість програмно-нормативної і правової бази, а також недостатня увага до цього виду туризму з боку держави і слабка популяризація.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щодо аналізу останніх досліджень і публікацій, то значний внесок в дослідження спортивно-оздоровчого туризму зробили такі автори, як Грабовський, О. Скалій, Т. Скалій, В., О. Колотуха, О. Дмитрук, Ю. Щур, М. Гамкало, А. Манько, П. Романів та інші [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10].

Природно-ресурсний потенціал Чернівецької області для потреб розвитку спортивно-оздоровчого туризму представлено у праці «Topical issues of sustainable use of natural resources of the Western Ukrainian borderland» В.П. Руденка зі співавторами [11].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження та оцінка сучасного стану та перспектив розвитку спортивно-оздоровчого туризму в Чернівецькій області.

Виклад основного матеріалу дослідження. Туристична галузь України, з кожним днем все більше вливається у світову економіку. Завдяки туризму збільшується зайнятість населення, а ринкові відносини розвиваються. Чернівецька область є надзвичайно багата на туризм та має економіко-географічні передумови для розвитку спортивно-оздоровчого туризму.

В Чернівецькій області особливо сприятливі умови для розвитку спортивно-оздоровчого туризму.

Зокрема, цей вид туризму найбільшого розмаху набув в тих місцях Буковинського краю де гармонійно поєднані можливості повноцінного відпочинку з пізнаванням природного та історико-культурного потенціалу регіону.

Метою нашого дослідження є оцінити сучасний стан та перспективи розвитку спортивно-оздоровчого туризму в Чернівецькій області.

Управління культури і туризму Чернівецької обласної державної адміністрації здійснює постійний контроль за дотриманням туристичними підприємствами законодавства в галузі туризму та реалізує Програму розвитку туризму в Чернівецькій області на 2021- 2023рр [8].

Чернівецька обласна рада затвердила Програму розвитку туризму на 2021-2023 рр. Від своєї попередниці вона відрізняється детальнішим аналізом стану справ, прописаністю окремих деталей.

Для того, щоб визначати напрями реформування сфери туризму в Україні, загалом і її спортивно-оздоровчого напрямку, зокрема, варто вивчити та проаналізувати міркування і твердження керівників, організаторів та членів різних туристичних організацій.

У ході нашого опитування ми прагнули:

1. З'ясувати, що найбільше перешкоджає ефективному розвитку спортивно-оздоровчого туризму у Чернівецькій області.
2. Дослідити, що необхідно зробити для ефективнішого функціонування спортивно-оздоровчого туризму у Чернівецькій області.
3. Оцінити вплив обласних державних органів управління сферою туризму на спортивно-оздоровчий туризм.
4. Дати оцінку роботи самодіяльних туристичних клубів.
5. Визначити роль федерацій спортивного туризму всіх рівнів у функціонуванні спортивно-оздоровчого туризму.

Вважаємо, що для організації ефективної системи організації туристичного руху в Україні потрібен не тільки аналіз історичного досвіду формування сфери та досвіду провідних держав світу, але й оцінка реального стану її розвитку. При цьому враховувати пропозиції провідних фахівців: практиків і теоретиків щодо вирішення низки проблем, які не сприяють ефективному функціонуванню та розвитку галузі.

З метою визначення ефективних шляхів розвитку та удосконалення системи спортивно-оздоровчого туризму в Україні та на Буковині нами було проведено опитування його безпосередніх керівників та учасників.

Відзначимо, що до анкетування було залучено учасників усіх видів туристичної діяльності Чернівецької області.

Особливо активну участь у анкетуванні взяли туристи, що є членами різних туристичних клубів. Також в анкетуванні взяли участь працівники обласного управління туризму, а також керівники туристичних клубів та їх заступники, президенти та члени президій Чернівецької обласної та міської федерацій спортивного туризму. Додатково, серед опитаних були особи, які є постійними учасниками стихійних походів, а також особи, які є членами стихійних колективів при молодіжних організаціях, при закладах освіти (усього 365 осіб).

Аналізуючи результати опитування зауважимо, що 58% респондентів – чоловіки, 42% – жінки. Варто зазначити, що в анкетуванні брали участь респонденти усіх вікових груп.

З цих результатів можна зробити висновок, що переважна більшість респондентів (62%) почала займатися спортивно-оздоровчим туризмом в сучасній Україні, тобто після проголошення її незалежності (1991 р.).

Аналізуючи відповіді респондентів на питання: “Що, на Вашу думку, найбільше перешкоджає ефективному функціонуванню спортивно-оздоровчого туризму у Чернівецькій області?”, було отримано такі дані: 36,5% - недостатня увага до спортивно-оздоровчому туризму з боку державних структур; 19,6% - недосконалість програмно-нормативної та правової бази галузі; 68,3% - нетостатнє фінансове та матеріально-технічне забезпечення; 35,3% - недосконалість структури та змісту підготовки професійних кадрів; 40% - недостатня популяризація цього виду туризму. Загальна сума результатів перевищує 100% оскільки, на це запитання пропонувалось, при необхідності, давати кілька варіантів відповідей.

Аналіз результатів показав, що респонденти єдині у думці щодо складності ситуації з фінансуванням та матеріально-технічним забезпеченням туризму, в тому числі і спортивно-оздоровчого, у Чернівецькій області. Опитані фахівці також стверджують, що певними недоліками в організації галузі є недосконалість програмно-нормативної і правової бази, а також недостатня увага до цього виду туризму з боку держави і слабка популяризація. На нашу думку, обґрунтованими є твердження респондентів про недосконалість структури та змісту підготовки професійних кадрів. Лише у спеціалізованих вищих закладах освіти можливо на високому рівні забезпечувати ефективну підготовку професійних кадрів.

Аналізуючи відповіді респондентів на питання: “Що, на Вашу думку, необхідно зробити для ефективнішого функціонування спортивно-оздоровчого туризму у Чернівецькій області?”, було отримано такі дані: 75% - покращити фінансове та матеріально-технічне забезпечення галузі; 46,5% - покращити фінансування самодіяльних туристичних колективів; 45,3% - переглянути ставлення державних структур до спортивно-оздоровчого туризму; 38,1% – активізувати популяризацію спортивно-оздоровчого туризму; 30,7% - вдосконалити структуру та зміст підготовки та перепідготовки професійних кадрів; 15,6% - вдосконалити програмно-нормативну і правову базу галузі (рис. 2). Загальна сума результатів перевищує 100% оскільки, на це запитання пропонувалось, при необхідності, давати кілька варіантів відповідей.

Окрім запропонованих варіантів відповіді респонденти вказували свої шляхи збільшення ефективності ефективнішого функціонуванню спортивно-оздоровчого туризму у Чернівецькій області. Серед таких шляхів зазначається: збільшення популяризації туристичної діяльності серед молоді, допомога вже існуючим спортивно-туристським структурам та інше.

Аналізуючи відповіді респондентів на питання: “Як Ви оцінюєте вплив обласних державних органів управління сферою туризму на спортивно-оздоровчий туризм?” – “Негативно” - 67%; тільки 33% респондентів відповіли - “Позитивно”.

На думку досвідчених учасників туристського руху, вплив обласних державних органів управління на спортивно-оздоровчий туризм можна охарактеризувати таким чином: “ніякий”, “добре хоч не заважають”, “недостатній”, “нейтральний”, “не в повній мірі”, “приділяють мало уваги розвитку туристського руху”, “іноді заважають, вимагаючи безліч папірців для звітності”, “без уваги не залишають, але бажана більша підтримка” та інші. Отже більша половина опитаних вважає, що обласні державні органи управління сферою туризму не мають відчутного впливу на спортивно-оздоровчий туризм.

На питання: “Як Ви оцінюєте роботу самодіяльних туристичних клубів Буковини?” – респонденти відповіли так: 69,2% вважають, що діяльність самодіяльних туристичних клубів Буковини є ефективною; 30,8% вважають, що діяльність самодіяльних туристичних клубів Буковини є неефективною.

Тобто на сучасному етапі організації туристичного руху в Україні, переважна більшість досвідчених учасників туристичного руху вважають, що робота самодіяльних туристичних клубів є ефективною. Хоча у більшості респондентів виникали певні застереження щодо цієї думки. Насамперед, фахівці стверджують, що робота тієї невеликої кількості туристичних клубів, що існують сьогодні в Україні, загалом, і на Чернігівщині, зокрема, побудована, переважно, на голому ентузіазмі. До недоліків діяльності самодіяльних туристичних клубів відноситься недостатнє висвітлення їх діяльності.

На питання: “Як Ви оцінюєте вплив федерацій спортивного туризму всіх рівнів на функціонування спортивно-оздоровчого туризму?” – респонденти відповіли так: 47,7% вважають, що федерації спортивного туризму відіграють незначну роль у функціонуванні спортивно-оздоровчого туризму; 28,5% - федерації спортивного туризму мають значний вплив на спортивно-оздоровчий туризм.

Тобто, на сучасному етапі організації спортивно-оздоровчого туризму в Україні, загалом, та у Чернівецькій області, зокрема, більшість фахівців галузі

оцінюють роль федерацій спортивного туризму всіх рівнів як незначну і вбачають необхідним надання федераціям значно більших повноважень.

Порівняно незначний відсоток опитаних (28,5%) вважають, що федерації спортивного туризму мають значний вплив на функціонуванні спортивно-оздоровчого туризму. 23,8% респондентів запропонували свої варіанти відповіді на запропоноване запитання. Серед цих відповідей, зокрема, трапляються такі: “хотілося би бачити більший вплив федерацій на самодіяльний туристський рух”; “федерації спортивного туризму мають досить великий вплив на самодіяльний туристський рух як орган організації та контролю за сферою спортивного туризму”; “федерації практично не цікавляться самодіяльним туризмом”; “вплив федерацій можна охарактеризувати як недостатній”; “федерації спортивного туризму значною мірою створюють умови для функціонування спортивно-оздоровчого туризму”; “не дають молоді через бюрократизм здійснювати діяльність”; “не використовують свої можливості повною мірою”; “федерація не впливає на функціонування самодіяльного туристського руху.

Отже, оцінимо сильні та слабкі сторони, можливості та загрози туристичного бізнесу Буковини для спортивно-оздоровчого туризму на основі проведеного дослідження

У 2014 році завершено реалізацію проекту Підтримка розвитку туристичної інфраструктури в Україні, фінансованого Міністерством Закордонних Справ Чеської Республіки в рамках розвитку закордонної співпраці. Проектом було передбачено планування та проведення маркування маршрутів у Чернівецькій області та поєднано шляхи Івано-Франківської та Чернівецької областей в спільну мережу. А також передача досвіду знакування активістам Чернівецької області та працівникам Черемоського та Верховинського національних природних парків.

Для реалізації цієї роботи обрано дві найбільш популярні гірські території в Чернівецькій області, які дають можливість поєднати їх з атрактивними гірськими територіями в Івано-Франківській області.

В районі Вижниці марковано 52 км маршрутів:

1. Маршрут від с. Лопушна до села Підзахаричі (біло-червона марка) через гору Кінашка, Протяте Каміння, перевал Німчич, Печеру Довбуша (28 км).
2. с. Розтока річка Смугар сідловина під Протятим Камінням (4,5-5 км, біло-жовта марка).
3. Лекечі під г. Кінашка (10 км, біло-синя марка).
4. м. Вижниця перевал Німчич (9 км, біло-синя марка).

В районі Перкалаба с. Шепіт марковано 57 км маршрутів:

1. Східно-Карпатський туристичний шлях (27,5-28 км, біло-червона марка): Перкалаба хр. Яровиця г. Яровиця г. Томнатик (Памір) пер. Семенчук с. Шепіт.
2. Перкалаба г. Томнатик (Памір) 9 км, біло-синя марка.
3. З'єднувальний маршрут від присілка до сідловини під г. Яровиця 5,5 км, біло-жовта марка.
4. Від сідловини під г. Яровиця до с. Верхній Яловець 6 км, біло-синя марка.
5. Від хребта Яровиця до с. Нижній Яловець (Яловичора) 6,5 км, біло-зелена марка.
6. Від с. Нижній Яловець (Яловичора) до озера Гірське око 2,5 км, біло-жовта марка.

До маркування маршрутів в Чернівецькій області були залучені волонтери з м. Чернівці та працівники Черемоського національного природного парку (сmt. Путила).

Слід зазначити, що робота з маркуванні маршрутів ведеться постійно зусиллями різних організацій, природоохоронних територій та волонтерів.

Висновки

Отже, аналіз результатів анкетування в цілому показав, що існуюча в Україні, загалом, та в Чернівецькій області, зокрема, система організації спортивного-оздоровчого туризму не може повністю забезпечити вирішення

завдань, що стоять перед нею на сучасному етапі її розвитку і тому потребує змін.

Виявлено, що ефективному функціонуванню самодіяльного туристського руху в Україні, загалом, і у Чернівецькій області, зокрема, перешкоджає недостатнє фінансове та матеріально-технічне забезпечення, недостатня координація і регулювання взаємозв'язків у системі управління галуззю, недосконалість програмно-нормативної та правової бази, недосконалість структури та змісту підготовки професійних кадрів.

Таким чином, для визначення шляхів реформування спортивно-оздоровчого туризму в Україні, загалом, та у Чернівецькій області, зокрема, необхідно враховувати думку працівників управлінських структур, організацій туристичної галузі всіх рівнів, активних учасників самодіяльного туристського руху. Їх практичний досвід є важливим для визначення місця спортивно-туристичних клубів, федерацій спортивного туризму та державних органів управління сферою туризму у сучасній організації самодіяльного туристського руху.

Саме безпосередні учасники самодіяльного туристського руху області найкраще можуть визначити, чи забезпечує існуюча в Україні система організації туристського руху його успішному і розвитку, а також встановити фактори, що найбільше перешкоджають його функціонуванню. Вважаємо, що думки і досвід працівників та учасників спортивно-туристичного руху області варто якомога активніше використовувати у пошуках ефективних шляхів його розвитку.

Література

1. Гамкало М., Романів П., Манько А. Розвиток туризму в басейні р. Дністер у контексті сталого розвитку // Сталий розвиток – стан та перспективи: матеріали міжнародного наукового симпозіуму SDEV' 2018 (28 лютого – 3 березня 2018 року, Львів-Славське, Україна). – Львів, 2018 – С. 296 – 299 URL: <http://ena.lp.edu.ua/handle/ntb/43318?mode=full>

2. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм. Навч. пос. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 304 с. URL: <https://g.leksiya.com.ua/ /sport/494/index.html?page=21>
3. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм. Навч. пос. – 2-е вид., перероб. та доп. – К.:Альтпрес, 2008. – 280 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/40012>
4. Інвестиційний паспорт Чернівецької області «Буковина - територія нових можливостей». URL: <https://old.bukoda.gov.ua/page/1569>.
5. Колотуха О.В. Спортивний туризм як вид спортивної діяльності: специфічні особливості та відмінності. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні і прикладні напрями розвитку туризму та рекреації в регіонах України» // Збірник наукових праць. –Кропивницький. – ЛА НАУ, 2018. – С.175-182. URL: <http://dspace.cuspu.edu.ua/.pdf>.
6. Комплексна програма розвитку туризму у Чернівецькій області на 2021-2023 роки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://bukoda.gov.ua/storage/app/sites/23/Prohramy/Dep-reg/kompleksna-prohrama-rozvytku-turyzmu-v-chernivetskiy-oblasti-na-2021-2023-roky.pdf>.
7. Король О. Регіональний аналіз розвитку туризму у Чернівецькій області / Король О. / Наукові записки: Рекреація, географія і туризм. – № 1. – 2017 р. – С. 100-109. URL: <http://geography.tnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/16.pdf>.
8. Офіційний сайт Федерації спортивного туризму України. URL: <https://www.fstu.com.ua/statutni-dokumenti/>.
9. Солодкий В.Д. Збережемо Буковинські Карпати / В.Д. Солодкий // Зелена Буковина. — 2001. № 1-2 С. 15-23. URL: <https://nbuv.gov.ua>)
10. Спортивний туризм в загальній структурі туризму: підходи до систематизації / О. В. Колотуха, А. Л. Шипко // Географія та туризм. - 2014. - Вип. 30. - С. 20-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2014_30_4

11. Rudenko V., Ivakh Ya., Veklyn O., 2017, Topical issues of sustainable use of natural resources of the Western Ukrainian borderland, *Journal of Geography, Politics and Society*, 7(2), 24–31. URL : <https://www.ejournals.eu/JGPS/Volume-7/Issue-2,%20Socio-Economic%20Issues%20of%20Ukrainian%20West%20Borderland/art/9762/>.